

Sygnatura akt II Cz 34/14

Jelenia Góra, dnia 29 stycznia 2014 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Wojciech Damaszkó /spr./

Sędziowie:SSO Jadwiga Jakubowska, SSO Maria Lechowska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 r. w Jeleniej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużników R. B. i C. B.

z udziałem wierzyciela Banku (...) S.A. z siedzibą w K.

na czynności komornika

na skutek zażalenia dłużników

na postanowienie Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 29 listopada 2013 r. sygn. akt I Co 1298/13

postanawia: zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zmienić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bolesławcu G. K. z dnia 8.10.2013 roku wydane w sprawie egzekucyjnej Km 652/10 o tyle, że ustalić koszty postępowania egzekucyjnego od wpłat dokonanych bezpośrednio wierzycielowi w wysokości 36.997,90 zł na kwotę 1.849,90 zł.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bolesławcu oddalił skargę dłużników R. B. i C. B. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bolesławcu G. K. z dnia 8.10.2013 roku w sprawie egzekucyjnej Km 652/10, w którym ustalono koszty postępowania egzekucyjnego od wpłat dokonanych bezpośrednio wierzycielowi w wysokości 36.997,90 zł na kwotę 5.549,69 zł i opłatą tą obciążono dłużników.

Sąd Rejonowy ustalił, że komornik prowadzi postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 652/10 od maja 2010 roku. W jego trakcie organ egzekucyjny dokonał szeregu czynności między innymi zajęcia wynagrodzenia dłużników, rachunku bankowego oraz wszczął egzekucję do nieruchomości wyznaczając nawet termin jej licytacji na 15 października 2013 roku. W dniu 7 października 2013 roku dłużnicy dokonali spłaty zadłużenia wpłacając bezpośrednio do rąk wierzyciela 37.000 zł, od której to kwoty komornik ustalił zaskarżoną opłatę.

W tak ustalonych okolicznościach sąd pierwszej instancji ocenił, że spłata zadłużenia do rąk wierzyciela nastąpiła na skutek czynności egzekucyjnych. Wpłaty przekazane bezpośrednio wierzycielowi należy zatem traktować jako świadczenie wyegzekwowane w związku z czym komornik był uprawniony na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji do pobrania opłaty w wysokości 15% wyegzekwowanego świadczenia.

Zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego złożyli dłużnicy wnosząc o jego uchylenie i obciążenie wierzyciela kosztami postępowania. Skarżący wskazali, że komornik już następnego dnia po dokonaniu przez nich wpłaty zadłużenia ustalił opłatę stosunkową w maksymalnej wysokości. Ponadto złożona skarga nosiła również cechy wniosku o obniżenie wysokości opłat, co powinno być wzięte pod uwagę przez sąd. Dłużnicy powołali się także na okoliczność,

że komornik kolejnym postanowieniem ustalił dalszą opłatę stosunkową na kwotę 1.917,55 zł, a postanowienia tego sąd nie uwzględnił.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużników zasługuje na uwzględnienie.

Zagadnienie dotyczące wysokości opłaty należnej organowi egzekucyjnemu w sytuacji, gdy po wszczęciu egzekucji dłużnik spełnia świadczenie w całości lub częściowo do rąk wierzyciela dłuższy czas budziło kontrowersje. W doktrynie prezentowane było stanowisko – podtrzymywane niekiedy nadal - że świadczenie uiszczone przez dłużnika bezpośrednio do rąk wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego należy traktować jako świadczenie wyegzekwowane i pobierać od niego opłatę w wysokości 15%, niezależnie od tego, czy skutek takiej wpłaty wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania czy też nie (tak: Mariusz Biezuński, Paweł Biezuński Komentarz do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). Mimo, że niekiedy stanowisko takie prezentują również sądy to jest ono błędne i nie zasługuje na aprobatę.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego po nowelizacji art. 49 ustawy o k.s.e dokonanej ustawą z dnia 24 maja 2007 roku o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wyraźnie zarysowane jest stanowisko, że spełnienie świadczenia przez dłużnika bezpośrednio wierzycielowi w toku wszczętego wcześniej postępowania egzekucyjnego oznacza, że to nie działania komornika doprowadziły do zaspokojenia wierzyciela, ale nastąpiło to na skutek pozaegzekucyjnych czynności dłużnika (zob. uchwałę SN z 12.02.2009 roku III CZP 142/08). Również Trybunał Konstytucyjny w wyrokach z dnia 17.05.2005 roku (P 6/04) i 18.05.2006 roku (P 18/05) podkreślał, że wysokość opłaty powinna być powiązana z efektywnością działań organu egzekucyjnego, a dłużnik nawet po wszczęciu egzekucji nie jest pozbawiony możliwości dobrowolnego spełnienia świadczenia.

Podtrzymując tę linię orzecniczą Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29.10.2009 roku III CZP 82/09 (OSNIC 2010/5/67) wskazał, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela po zawiadomieniu dłużnika o wszczęciu egzekucji , od świadczenia spełnionego przez dłużnika bezpośrednio wierzycielowi komornik pobiera opłatę określoną w art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29.08.1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji, a zatem w wysokości 5% kwoty przekazanej przez dłużnika wierzycielowi.

Powyższe stanowisko zostało także zaaprobowane w wypowiedziach doktryny prawniczej. Między innymi Jarosław Świeczkowski w Komentarzu do art. 49 ustawy k.s.e wskazał, że przez "wyegzekwowane świadczenie", o którym mowa w art. 49 ust. 1 u.k.s.e., należy rozumieć wyłącznie świadczenie wyegzekwowane przez komornika. Wyegzekwowanym świadczeniem nie jest świadczenie spełnione do rąk wierzyciela. W takim przypadku dalsze prowadzenie egzekucji jest bezprzedmiotowe i zaspokojony wierzyciel winien złożyć wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. Podstawą ustalenia przez komornika opłaty stosunkowej będzie w takiej sytuacji art. 49 ust. 2 u.k.s.e.

Ze stanowiskiem powyższym Sąd Okręgowy w całości się zgadza. Skoro bowiem ustawodawca przyjął założenie, że wysokość opłaty egzekucyjnej (wynagrodzenia komornika) jest uzależniona od podejmowanych przez niego działań i w ostateczności skuteczności egzekucji, to należy odróżnić sytuacje gdy świadczenie ściąga komornik oraz gdy dłużnik – po wszczęciu egzekucji – spełnia je bezpośrednio do rąk wierzyciela. W tym drugim przypadku komornikowi należna jest opłata w mniejszej wysokości niż od wyegzekwowanego przez niego świadczenia (art. 49 ust.1 u. k.s.e), a mianowicie 5% wartości kwoty przekazanej wierzycielowi przez dłużnika.

Z powyższych względów zaskarżone postanowienie , na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. , podlegało zmianie jak na wstępie.